

מסורת הש"ס

(א) [פסוקים ד: ד, ג] (ב) לעיל
 (ג) ק. (ד) מנחות כב. לעיל
 (ה) ש"ק לעיל, (ו) ע"ה
 (ז) [שמות כב, שם לה, דברים
 יד, ו] (ח) [נחמדך ו]
 (ט) [לרבות עליהן ולבטל
 כש"ש, (ט) [ד"ה אם יש,
 (י) ר"מ מ"ו]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אמר רב
 וכו' באותה חתיכה אסור
 לאסור כל הקדירה קאמר
 דכיון: (ב) ד"ה לימא וכו'
 כמי שאינו שאינו מועיל:
 (ג) תוס' ד"ה אפשר וכו'
 מותרת גם החתיכה:

מוסף רש"י

איזוהי מוכיח עליו. דמי
 שאין לו אלא חלק אחד
 פושטו ומתעטף במקדושי
 וחוגרו באזורו ועומד
 ומכנס החלק ומדעי' לכל
 שאין לו אלא חלק אחד
 [תוס' ד"ה]. כל שהוא
 מין ומינו. כגון נבלה
 ושומרה, ודבר אחר. כגון
 תבלין ורוטב, מינו דהיתר
 אינו מצטלו לאסור ולא
 מוסיפו, אלא סלקוהו כמי
 שאינו בקדירה זו ושאריו
 הנבלה והרוטב ונעלה
 נבלה כרוטב ונקיפה [ש"ק
 ק].

(ז) כל הסריקין אסורין. לענין מנות דפסח תנא [פסחים לז]. אין עושין סריקין
 המזוירין בפסח מפני שהאשה שזה עליהן ומחמתן ומחמתן אחד
 ובייתוס שמו היה לו דפוס אחד מזויר והיה מוסיף לתוכו את
 הסריק והוא מזויר מיד אמר להם אפשר ישנה דפוס ויקצעה
 מיד אמרו לו א"כ יאמרו כל הסריקין

אסורין וסריקי בייתוס מותרין. והכל
 נמי יאמרו כל האסורין אסורין ואילו
 מותרין: איזוהי מוכיח עליו. האזור
 תמיד הוא קצוב בחלוקו וכשהוא
 פושט חלוקו ולבוש חלוקו אחר נוטל
 האזור מזה וקוצעו זה וזה שאין לו
 אחר מכבשו עם איזוהי והרואה כשהוא
 מכבשו ואיזוהי עמו יודע שאין לו
 חלוק אחר ולכן התירו לו חכמים:
מתני' טיפס חלב שפלה על
החתיכה. בתוך הקדירה על אמת

מן החתיכות ולא הגיס את הקדירה
 ולא נחלק טעם הטיפה אלא לאותה
 חתיכה בלבד: **אם יש בה נוטון טעם**
באותה חתיכה. כלומר שאין באותה
 חתיכה לצדה ששים לבטל הטיפה
 מיד נאסרת החתיכה. ובשאר חתיכות
 קדירה לא איירי תנא דמתני' ובגמרא
 פליגי בה אם חוזרת אותה חתיכה
 ואוסרתה או לאו: **ניער אם קדירה.**
 הגיס זה מיד קודם שקבלה החתיכה
 טעם מן הטיפה דהשתא נתרצה
 הטיפה בכיון: **אם יש בה ציט**
באותה קדירה. כלומר אין בה ציפה
 לאסור כולן אלא"כ יש ציט ליתן בכל
 הקדירה: **גמ' אמר אביי טעמו ולא**
ממשו בעלמא דאורייתא. הא דאסרינן
 בכל איסורין משנתנו טעם דהיתר
 אפי"פ שאין אורל ממש כגון סילק
 האיסור ואין כאן אלא טעמו דאורייתא
 היא דגמרינן מנשר בחלב דאסריה
 רחמנא באכילה כדגמרינן לקמן (דף
 קטו): מלא תבשל גשמה פעמים
 האמורים בתורה^(א) ואפי"ג דמי מסלק
 זה מתוך זה לאחר בשולו אין כאן אלא
 הטעם ומיניה גמרינן לכל איסורין
 בזה מנינו: **דאי ס"ד.** בכל שאר

איסורין טעמו דרבנן היא דלא גמרינן להו מנשר בחלב: **מ"ט לא**
גמרינן מיניה משום חדוש הוא. דשניהם מין היתר זה לצד זה לצדו
 וכשתעברו נאסור ועוד שדרך בשול נאסור בלא אכילה הליך לא
 גמרינן חומרה מינייהו: **אי חדוש הוא.** אמאי קמני מתני' דבעי
 טעמא בלא נותן טעם נמי אסור דהא חדושא חדש ביה רחמנא ואפי'
 כל דהו דהא בשר בחלב הוא אלא ש"מ לאו חדושא דהאכי קפיד
 רחמנא דומיא דכלאי הכרס דמתקרי נמי משום כלאי תערוצת דכיון
 דלאו חדוש הוא גמרינן ליה (לעיל דף קס). מזרוע בשלה^(ב) דמישתי כל
 כמה דליכא טעמא: **אמר ליה רבא.** לעולם אימא לך חדוש הוא
 דוקאמתא אפי"ג דליכא טעמא ליתסר דהא ליכא למגמריה מזרוע בשלה
 על כרחך בגופיה גלי קרא דבעינן טעמא מדלא אסרנו מורה אלא דרך
 בשול שאסר הבשר להתבשל בחלב ואין לך כגון זו שלא יתן טעם: **אמר**
רב. הא דתנן במתניתין אם יש בנותן טעם באותה חתיכה^(ג) לאסור

את כל הקדירה^(ד) דכיון דנאסרה החתיכה היא עצמה כולה נעשית איסור ואוסרת כל החתיכות כולן ואפילו יש בהן כדי לבטל החתיכה כולה
 נאסרות כולן: **מפני שהן מינה.** ורצ סבר לה כרבי יהודה דאמר מין צמינו לא צטיל: **לימא פליגא אדרבא דאמר.** צפ' גיד הנשה (לעיל דף ק:)
 קסבר רבי יהודה כל מין ומינו ודבר אחר שעם מינו כלומר מין לאיסור שנתערב עם מינו ובשאריו מינו דהיתר סלק את מינו דהיתר כמי
 (ה) שאינו מועיל לא לבטלו לאיסור דמין צמינו לא צטיל ולא תוספת הוא נוסף עליו להיות שניהם איסור ולא יוכל מין האחר לרבות עליו
 ולבטלו^(ו) אלא סלקוהו כאלו אינו כאן וירצה שאינו מינו לא צטיל ולא היתר על האיסור ויצטלו והכל נמי ש' כאן רוטב שיוכל לבטל את כל החתיכה
 הנאסרת ואמאי אוסרת: **ברוטב עבה.** דק דק של בשר ושומן דכוליה מין בשר הוא: **ומאי קסבר.** רצ באפשר לסוחטו באיסור שנבטל
 בהיתר ונתן בו טעם ואסרו וחזר וצטל היתר הזה עם היתר אחר שאפשר האיסור הנבטל זה ליסחט ממנו וליחלק בהיתר האחרון
 ואין בו כשיעור לאסור את האחרון: **אי קסבר.** הותר גם הראשון מפני שנפלט האיסור ממנו ולכתחלה הוא לאסור שאין מצטלין איסור
 לכתחלה ומינה דיעבד שרי לאכול אף הראשון: **אמאי חסיכה נעשה נבלה.** הא אפשר היא ליסחט ממנה וליחלק לאחרים שלא קבלו ממנה
 כלום ואין לנו לאסור עד שיתן החלב טעם בדולק דליכא למימר אפשר ליסחט מזה ולצטל זה שהרי כולן שוין בטעמו ואיזה תמיר ואיזה
 תאסור: **אלא קסבר.** משנאסרה החתיכה שוב אין לה היתר בסקיטה ואשמועינן אף ההיתר שבה נעשה איסור להיות כאן שיעור גדול
 לאסור אחרים הרבה: **מוסרי.** אף הראשון שנאסר: **בשר אסור.** שנתן החלב טעם בו:

כל הבשר פרק שמיני חולין

קח.

מיפת חלב שנפלה על חתיכת בשר אם יש בנותן טעם באותה
חתיכה. נאסרת כשהחתיכה כולה חוץ לרוטב איירי
 כדאמרין צפ' גיד הנשה (לעיל דף ק:ו) (א) ולכן משערינן באותה
 חתיכה לבטל הטיפה ולא בשאר חתיכות משום דחלב מפעפע על כל

החתיכה ואין מפעפע מחתיכה לחברתה
 אלא ע"י נייער וסכו דאמרין בגמ'
 אילימא לא נייער כלל אמאי כל החתיכות
 אסורות מיבטל בלע מפלט לא פליט:
מבשר בחלב מ"ט לא גמרינן
בו. וא"ת דהכא משמע
 דנפקא ליה לאביי טעם כעיקר מנשר
 בחלב ואילו צפ' אלו עוברין (פסחים
 דף מד: ז) וצפ' ג' מינין (מיר דף לז). פליגי
 ר' עקיבא ורבנן למר נפקא ליה טעם
 כעיקר ממשרת ולמר מגיעולי עובדי
 כוכבים ואביי דאריי כההיא סוגיא
 משמע דידע להאיא דרייתא וי"ל דאביי
 קבלה מרבא שדמה לו וחזר בו:
דחדוש הוא. פי' בקונטרס
 דשניהן מין היתר זה

לצד זה לצדו וכשתעברו נאסרינן
 וטעם זה לא קאמר בללו עוברין (פסחים
 דף מד: ז) וצפ' ג' מינין (מיר דף לז).
 דהא כלאים נמי הכי הוו ומסיק דהיינו
 חדוש דאי תרו ליה כוליה יומא בחלב
 שרי אפי"ג שנבטל החלב בבשר אפי"פ
 שהוא כוון לפי שהוא כולו והבשר שזה
 בתוכו וכי צטיל ליה אסור:

אמר רבא דרך בשול אסרה תורה.
 דמיוא בעלמא הוא דמיהא
 ליכא למילף אל טעם כעיקר הוי
 דאורייתא כדפי" (ב) (בקונטרס) פ' גיד
 הנשה (לעיל דף קס: ד"ה רבא):

דאמר רבא קסבר רבי יהודה
 בו. פי' בקונטרס דאמר
 רבא צפ' גיד הנשה (סס דף ק:) ואין
 לשון זה שם אל צפ' הקומץ רבה (מנחות
 דף קכ. גס. ד"ה אמר) איתיה גבי רבי
 יהודה אומר מנחת כהנים כמנחת כהן
 משיח בו ומדרבא דאמר הכי צפ' גיד
 הנשה (לעיל דף ק:) אליבא דרב לא
 צעי לאקשווי הכא דרב אדרב דאיכא

לשנוי כדמשני אביי התם כשקדם וסלקו אל צפ' כההיא דהקומץ רבה
 (מנחות דף קכ). ליכא טעמא אחרינא לרבי יהודה אלא כמו שמשפ
 רבא ולהכי פריך שפיר מינה וא"ת אמאי לא פריך מדריב יהודה
 גופיה דלקמן קאמר רבי יהודה צברייתא האי לישנא גופיה דקאמר
 רב הכא אדרבא דמפרש טעמא דרבי יהודה וי"ל דלא שמיע ליה
 צרייתא כי היכי דלא שמיע ליה לרב דאי ידע ליה רב לא הוה
 ליה למימר אלא הלכה כרבי יהודה וכו' לא ועוד וי"ל צברייתא דרבי
 יהודה משמע שפיר דאין ברוטב ששים לבטל החתיכה מדאמור רבנן
 עד שתתן טעם ברוטב ובחתיכות משמע דליכא ברוטב לחודיה כדי
 לבטל: **אפשר** לסוחטו מותר. פי' דיעבד אי נאסרת האיסור
 ונתבטל מותרת (א) עם החתיכה שכבר נאסרת אצל לכתחלה אין
 מצטלין איסור כדפירש בקונטרס:

אמאי

כל החתיכה כולה נעשית איסור ואוסרת כל החתיכות כולן ואפילו יש בהן כדי לבטל החתיכה כולה
 נאסרות כולן: **מפני שהן מינה.** ורצ סבר לה כרבי יהודה דאמר מין צמינו לא צטיל: **לימא פליגא אדרבא דאמר.** צפ' גיד הנשה (לעיל דף ק:)
 קסבר רבי יהודה כל מין ומינו ודבר אחר שעם מינו כלומר מין לאיסור שנתערב עם מינו ובשאריו מינו דהיתר סלק את מינו דהיתר כמי
 (ה) שאינו מועיל לא לבטלו לאיסור דמין צמינו לא צטיל ולא תוספת הוא נוסף עליו להיות שניהם איסור ולא יוכל מין האחר לרבות עליו
 ולבטלו^(ו) אלא סלקוהו כאלו אינו כאן וירצה שאינו מינו לא צטיל ולא היתר על האיסור ויצטלו והכל נמי ש' כאן רוטב שיוכל לבטל את כל החתיכה
 הנאסרת ואמאי אוסרת: **ברוטב עבה.** דק דק של בשר ושומן דכוליה מין בשר הוא: **ומאי קסבר.** רצ באפשר לסוחטו באיסור שנבטל
 בהיתר ונתן בו טעם ואסרו וחזר וצטל היתר הזה עם היתר אחר שאפשר האיסור הנבטל זה ליסחט ממנו וליחלק בהיתר האחרון
 ואין בו כשיעור לאסור את האחרון: **אי קסבר.** הותר גם הראשון מפני שנפלט האיסור ממנו ולכתחלה הוא לאסור שאין מצטלין איסור
 לכתחלה ומינה דיעבד שרי לאכול אף הראשון: **אמאי חסיכה נעשה נבלה.** הא אפשר היא ליסחט ממנה וליחלק לאחרים שלא קבלו ממנה
 כלום ואין לנו לאסור עד שיתן החלב טעם בדולק דליכא למימר אפשר ליסחט מזה ולצטל זה שהרי כולן שוין בטעמו ואיזה תמיר ואיזה
 תאסור: **אלא קסבר.** משנאסרה החתיכה שוב אין לה היתר בסקיטה ואשמועינן אף ההיתר שבה נעשה איסור להיות כאן שיעור גדול
 לאסור אחרים הרבה: **מוסרי.** אף הראשון שנאסר: **בשר אסור.** שנתן החלב טעם בו:

חלב

עין משפט נר מצוה

נה א ב מ"י פ"ט מהל'
 מאכלות אסורות הל'
 ח' סגנו לאזין קמא
 טושיע י"ד מ"י כז סעף
 כ:
 ג ב מ"י שם הלכה ח
 טושיע שם סעף ה:

שיטה מקובצת

[א] לאסור את כל הקדירה
 קאמר דכיון דנאסרה
 החתיכה עצמה:

רבינו גרשום

התם איזוהי מוכיח עליו
 כלומר הא קא חזינן דלית
 ליה המינה ומדהמינה
 מנחא בביתיה דליתיה
 עליוהי ש"מ דלית ליה
 חלוק אחר: טיפת חלב
 שנפלה על חתיכה כו'
 כלומר הקדירה של בשר
 היתה אצל האור והיתה
 מבשלת ונפלה טיפת
 חלב על חתיכה של
 בשר בקדירה: ש"מ
 בשול ולא ממשו בעלמא.
 [דאורייתא] כגון ירך
 שנבשל בה גיד הנשה
 וסאר איסורין כגון נבלה
 כשישלה עם בשר טהור
 דהוא כגון טעם: מבשר
 בחלב מ"ט לא גמרינן
 דחדוש הוא. כלומר מאי
 חדוש זה דהו כפי' זה
 כפי' מותר ואם נתבשל
 בשר בחלב אסור: דרך
 ביטול אסרה תורה. כלומר
 ומהו דרך ביטול דכל דבר
 שמתבשל בקדירה ודכו
 ליתן טעם והוא נמי לא
 אסרה תורה אלא דרך
 ביטול: אמר רב כיון שנתן
 טעם באותה חתיכה כו'.
 כלומר לא צריך ליתן
 טעם בכל הקדירה כולה.
 אלא כיון שנתן טעם
 בחתיכה אחת כו': כל
 מין ומינו ודבר אחר כו'
 כלומר מין ומינו זהו
 חתיכה שפלה עליה החלב
 ושאר חתיכות ודבר אחר
 זהו הרוטב. כלומר דכיון
 דחלב אינו נותן טעם אלא
 בחתיכה אחת ולא ברוטב
 הרוטב רבה עליו ומבטלו:
 הכא במאי עסקין ברוטב
 עבה כלומר דמי כבשר
 ואינו דומה כמי שאינו
 מינו: ומאי קסבר אפשר
 לסוחטו כו' כלומר מאי
 קסבר רב אי קסבר אף
 על פי שנפלה חלב
 על חתיכה כיון שנפחת
 ממנו כשרותה מירחה
 התחיתה דליכא לאיסורא
 בעיניה אמאי חתיכה
 נעשית נבלה ואי סלקא
 דעתך אפשר לסוחטו
 אסור כלומר אפי"פ